

[Bernhard Baunsgaard]

omhyggeligt regnede ud, hvor meget vi kunne tjene pr. år pr. gæstearbejder.

Vi giver dem for ringe tilbud, når det gælder om at lære det danske sprog, skønt vi samtidig har sat som betingelse for, at de kan blive danske statsborgere, at de lærer det danske sprog. Vi giver dem tilbud om 180 timers undervisning om året, og her står vi i fuldt alvor og diskuterer, om folkeskolen gennem 8-9 år kan lære vore unge en tilstrækkelig beherskelse af dansk. De andre skal klare det på 180 timer.

Vi tager for ringe hensyn til deres kultur. Det gælder ikke mindst, når vi stiller krav om, at før en familie kan få dansk statsborgerskab, så skal den ikke alene for mandens vedkommende, men også for konens vedkommende beherske dansk i et rimeligt omfang.

Vi forsøger ikke at spørge, hvordan vi skal forme tilbuddet, sådan at vi også får kvinderne til at tage imod det. Vi forsøger ikke at sætte os ind i, at der gælder helt andre betragtninger vedrørende forholdet mellem mand og kvinde hos adskillige af disse gæstearbejdere. Ville det dog ikke være en rimelig ting, om vi spurgte: hvordan skal vi forme tilbuddet, og hvordan skal vi komme i kontakt med disse kvinder, der har lært hele deres liv, at deres opgave er at blive hjemme i familien? Men end ikke den ulempe gør vi os i tilstrækkeligt omfang.

Har man tænkt på, at noget af det, vi som danskere lægger mest vægt på for de folk, der indvandrede til Amerika fra Danmark, er, at Amerika giver disse mennesker mulighed for at bevare deres danske sprog, at bevare deres danske kultur? Og hvordan er forholdet så, når vi spørger, hvad vi gør ved dem, der kommer her efter indbydelse fra os, fordi vi kunne tjene på dem? Hvad gør vi, når de beder om støtte til deres kulturelle institutioner? Det er beskæmmende at måtte stå heroppe og sige, at det, de kan indkassere, er det ene afslag efter det andet. Kun i ganske få tilfælde er der givet tilskud til dem.

Nu sidst er regeringen gået til angreb på den skattelovgivning, vi har. Jeg kan ikke rigtig finde ud af – og tilsyneladende er der ingen, der i dag kan give besked om det – hvad man egentlig påtænker. Det er forsørgelseskontrakterne. Der var jo to forskellige oplysninger, dels fra socialdemokratiets ordfører, dels fra statsministeren, ingen af dem

så klare, at det er nemt at finde ud af det. Har man sat sig ind i, at forsørgelseskontrakter for mange af disse indvandrere er en af de ting, som et ordentligt menneske altid gennemfører? Jeg synes, at vi er nødt til at tænke på det. Vi er også nødt til at spørge: er det sådan, at disse gæstearbejdere, som er fuldt skattepligtige her, og som ikke har fået rettigheder i stort omfang, har et højere fradrag i deres indkomst end danskerne i gennemsnit? Hvis man vovede at stille det spørgsmål, ville man få at vide, at det har de ikke. Jeg synes, man skal være overordentlig forsigtig. Man skal forstå, at det er et led i selve kulturen for mange af disse mennesker.

Jeg håber, at regeringen vil forstå, at det krav, vi må stille fra radikal side til dette indgreb i skattelovene som på andre områder, er ligestilling. Vi må kræve, at de behandles som de medmennesker, de er, også på dette område.

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg står i den måske for CD lidt mærkværdige og usædvanlige situation, og også jeg gerne vil takke VS for at give os denne anledning til at få drøftet nogle af disse meget væsentlige problemer. Jeg synes også, at det bilagsmateriale, VS har udsendt til os i forbindelse med debatten, er en meget væsentlig oversigt over, hvilke problemer der har været fremme i de debatter, som jo har kørt i flere år. Det betyder naturligvis ikke, at jeg er enig med VS i konklusionerne eller i hele fremstillingen, men i hvert fald er det en glimrende oversigt.

Jeg er nok betydelig mere enig med statsministeren, som jeg vil takke for en særdeles sober redegørelse, som jeg faktisk kan tilslutte mig ord til andet. Jeg synes, det var en meget afbalanceret og fin fremstilling af problemerne, og jeg glæder mig også over, at statsministeren bebuder forskellige aktiviteter på dette noget forsømte område.

Med hensyn til betænkningen, som jeg fik udleveret, da jeg sad ved ordførerbordet, og som jeg naturligvis burde have skimmet – jeg er ikke nået længere end til »Udvalgets nedsettelse og hidtidige arbejde« på side 5 – glæder jeg mig til, at vi kan drøfte den videre. Jeg forudser, som andre har gjort, at debatten ikke er afsluttet i dag, det kan alene betænkningens sene fremkomst antyde. Jeg